

Załącznik do Uchwały Nr XXXV/264/2021
Rady Powiatu w Śremie
z dnia 17 grudnia 2021 r.

Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021 – 2027

POWIAT ŚREMSKI

2021 rok

SPIS TREŚCI:	strona
1. Wprowadzenie.....	3
2. Struktura programu.....	4
2.1. Podstawa prawna opracowania Programu.....	4
2.2. Adresaci Programu.....	5
2.3. Koordynator Programu.....	5
2.4. Partnerzy Programu.....	5
2.5. Sprawozdawczość i ewaluacja.....	5
2.6. Finansowanie Programu.....	6
3. Rynek pracy w powiecie śremskim.....	7
3.1. Charakterystyka powiatu śremskiego.....	7
3.2. Poziom i struktura zarejestrowanych osób bezrobotnych.....	9
3.3. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	13
3.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia oraz stażu pracy	15
4. Cele strategiczne i sposób realizacji Programu.....	19
5. Realizacja Programu.....	21

1. WPROWADZENIE

Rynek pracy to jeden z rynków funkcjonujących w gospodarce obok takich rynków, jak np. rynek produktów, rynek kapitałowy czy też rynek pieniężny. Można powiedzieć, że pracodawcy zgłaszają popyt na pracę (oferują miejsca pracy), zaś pracownicy decydują o podaży pracy. Biorąc pod uwagę powyższe oraz fakt, iż od ponad 30 lat w Polsce rozpoczęta została transformacja systemu gospodarczego z centralnie sterowanego na poddany regulacjom rynkowym, oczywistym zjawiskiem na rynku pracy jest występowanie kwestii bezrobocia. Jest ono procesem oddziałującym na warunki życia, potrzeby i aspiracje bezrobotnych oraz ich rodzin, a więc całego społeczeństwa. Bezrobocie nie jest zjawiskiem jednorodnym i dotyczy wielu grup społecznych. Celem przeciwdziałania temu zjawisku niezbędne jest zatem podejmowanie szeregu działań aktywizacyjnych we współpracy na wielu płaszczyznach, biorąc pod uwagę fakt występujących dynamicznie zmian na rynku pracy.

Na poziomie lokalnym zadania publiczne w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizowane są przez Samorząd Powiatu. Prowadzenie zatem skutecznej polityki rynku pracy, szczególnie na poziomie lokalnym, wymaga współdziałania partnerów rynku pracy na wielu płaszczyznach, w szczególności w obszarze edukacji, przedsiębiorczości oraz polityki społecznej.

Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021-2027 wytycza zatem kierunki działań w powyższych obszarach.

Opracowany Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021 – 2027 jest realizacją zobowiązań wynikających z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021r., poz. 1100 z późn. zm.). Program został poddany pod opinię przedstawicielom oświaty, organizacji pozarządowych, ośrodkom pomocy społecznej oraz Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie.

Program na lata 2021-2027 sporządzono m.in. w oparciu o analizę sytuacji na śremskim rynku pracy w ostatnich kilku latach z wykorzystaniem doświadczeń wynikających z poprzedniego Programu. Należy jednak przy tym wziąć pod uwagę fakt dynamicznie zmieniających się warunków na rynku pracy, w tym potrzeb i oczekiwań głównych jego aktorów, a więc osób poszukujących pracy oraz pracodawców.

Niebagatelny wpływ na podejmowane w ramach Programu działania będzie miała również wysokość środków Funduszu Pracy czyli państwowego funduszu celowego, w ramach którego gromadzi się środki na cele wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

2. STRUKTURA PROGRAMU

2.1. Podstawa prawna opracowania Programu

„Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021-2027” opracowany został zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021r. poz. 1100 z późn. zm.), którego treść brzmi: „Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, o której mowa w odrębnych przepisach.”. Z kolei zgodnie z art. 9 ust.2 w/w ustawy, zadania o których mowa w ust. 1, są wykonywane przez powiatowe urzędy pracy wchodzące w skład powiatowej administracji zespolonej.

Przedmiotowy Program ma ukierunkować oraz skoordynować działania, jakie mają być realizowane na rzecz lokalnego rynku pracy w zakresie wsparcia osób pozostających bez pracy, pracodawców i przedsiębiorców oraz systemu oświaty.

Podstawą opracowania „Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021-2027” poza wymienioną wyżej ustawą są również:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Śremskim na lata 2021-2027,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021r., poz. 573),
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020r., poz. 920 z późn. zm.).

„Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021-2027” jest spójny z następującymi dokumentami strategicznymi:

- Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku,
- Strategią Rozwoju Powiatu Śremskiego do roku 2020,
- Krajowym Planem Działań na Rzecz Zatrudnienia,
- Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalnym Programem Operacyjnym.

2.2 Adresaci Programu

Adresatami Programu są w szczególności osoby bezrobotne pozostające bez pracy (w tym osoby z niepełnosprawnościami) i jej poszukujące, zamieszkujące powiat śremski oraz przedsiębiorcy i pracodawcy z obszaru powiatu śremskiego (mający siedzibę na terenie powiatu śremskiego) jak również uczniowie szkół, zwłaszcza ponadpodstawowych, których absolwenci wkraczają po raz pierwszy na rynek pracy.

2.3 Koordynator Programu

Funkcję koordynatora całego Programu pełnił będzie Powiatowy Urząd Pracy w Śremie. Ramy instytucjonalne Programu przewidują, iż odpowiedzialność za realizację poszczególnych działań spoczywać będzie na partnerach bezpośrednio zaangażowanych.

2.4 Partnerzy Programu

- Przedsiębiorcy i Pracodawcy;
- Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego – Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie;
- Organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu śremskiego;
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu śremskiego;
- Szkoły ponadpodstawowe z powiatu śremskiego, których organem prowadzącym jest powiat śremski;
- Inni mogący mieć wpływ na realizację Programu.

2.5 Sprawozdawczość i ewaluacja Programu

Program realizowany będzie w trybie ciągłym. Całokształt spraw dotyczących realizacji Programu nadzorowany będzie przez Powiatowy Urząd Pracy w Śremie. Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie osiągniętych wskaźników oceny efektywności, w oparciu o informacje uzyskiwane od poszczególnych realizatorów/partnerów.

Przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy będzie zobowiązany corocznie do przekazania Radzie Powiatu informacji na temat sposobu realizacji Programu, w tym osiągnięcia zakładanych celów.

Dane dotyczące przebiegu realizacji Programu opracowane w rocznym zakresie czasowym będą publikowane na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Śremie.

2.6 Finansowanie Programu

Realizacja Programu w zakresie finansowym przeprowadzona będzie w drodze połączenia co najmniej kilku źródeł finansowania, w tym także zewnętrznych. Do źródeł finansowania Programu należy zaliczyć:

- 1) środki zewnętrzne:
 - Fundusz Pracy,
 - środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
 - inne dostępne zewnętrzne źródła finansowania,
- 2) środki własne powiatu,
- 3) środki własne gmin powiatu.

3. RYNEK PRACY W POWIECIE ŚREMSKIM

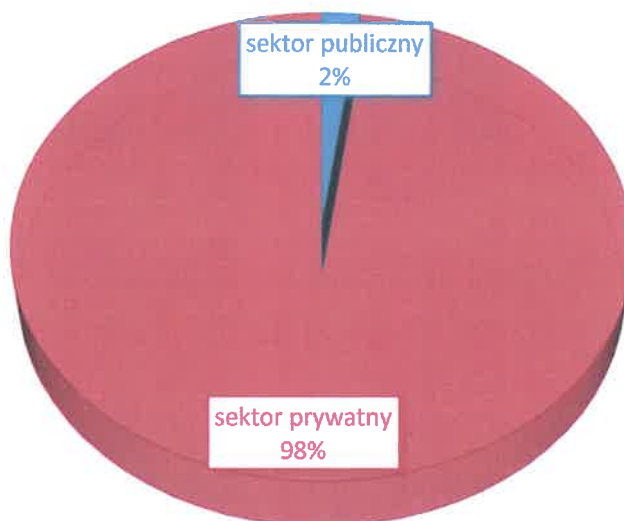
3.1 Charakterystyka powiatu śremskiego

Powiat śremski usytuowany w środkowej części województwa wielkopolskiego, zajmuje obszar 574 km² i administracyjnie obejmuje 4 gminy, w tym 3 miejsko-wiejskie (Dolsk, Książ Wielkopolski i Śrem). Gminy podzielone są na 86 sołectw. Ludność powiatu osiedlona jest w 3 miastach i 126 miejscowościach wiejskich. Powiat śremski w końcu 2020 roku zamieszkiwało 61 425 mieszkańców, z czego 50,9% stanowią kobiety.

Gminy powiatu mają charakter typowo rolniczy, na jego terenie prowadzona jest jednak różnorodna działalność produkcyjna, usługowa i handlowa. Największe zagłębie inwestycyjne znajduje się w Śremie. Tutaj zlokalizowany jest Śremski Park Inwestycyjny – Obszar Wschodni włączony do podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (WSSE). W gminie Śrem działają firmy z kapitałem polskim i zagranicznym.

Na terenie powiatu śremskiego w końcu 2020 roku funkcjonowało 7259 podmiotów gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne). Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że spośród wszystkich podmiotów funkcjonujących na terenie powiatu 6 997¹ podmiotów działało w sektorze prywatnym, a 155¹ w sektorze publicznym. Większość z funkcjonujących podmiotów (nieco ponad 96%) to podmioty zatrudniające do 9 pracowników.

Wykres 1 Struktura podmiotów gospodarczych w końcu grudnia 2020 roku.

Źródło: Dane z GUS. Opracowanie własne.

¹ Podany podział podmiotów na sektor prywatny i publiczny nie sumuje się ze względu na fakt, iż nie wszystkie podmioty w sprawozdaniu GUS wypełniły tą informację.

Strukturę podmiotów działających na terenie powiatu przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1 Liczba podmiotów działających na terenie powiatu śremskiego.

Wielkość zatrudnienia	Liczba podmiotów w Powiecie Śremskim (stan w dniu 31.12.2020r.)
50 osób i powyżej	58
10-49 osób	230
do 9 osób	6971
Razem	7259

Źródło: Dane z GUS.

Wykres 2 Podmioty działające na terenie powiatu śremskiego według stanu w końcu grudnia 2017, 2018, 2019 i 2020 roku²

Źródło: Dane z GUS.

Z roku na rok rosnąca liczba podmiotów gospodarczych daje realną szansę na wzrost liczby miejsc pracy, a zatem na uzyskanie zatrudnienia przez osoby bezrobotne i zmniejszenie poziomu bezrobocia w powiecie.

² Podany podział podmiotów na sektor prywatny i publiczny nie sumuje się ze względu na fakt, iż nie wszystkie podmioty w sprawozdaniu GUS wypełniły tę informację

3.2. Poziom i struktura zarejestrowanych osób bezrobotnych

Sytuacja na rynku pracy jest wypadkową tendencji występujących w gospodarce. Im lepszy stan gospodarki, tym lepsza sytuacja na rynku pracy i odwrotnie.

Ostatnie 4 lata na rynku pracy uznać należy za lata, które upłynęły pod znakiem dominacji rynku przez pracownika. Świadczyła o tym dobra sytuacja gospodarcza i niski poziom bezrobocia. Rok 2020, pomimo ogłoszonego w marcu w Polsce stanu epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 również można uznać za dobry okres na lokalnym rynku pracy. Trudno natomiast ocenić jak będzie wyglądała sytuacja w dalszym okresie, w związku z ciągle trwającym stanem pandemii. Niewątpliwie ma on wpływ na gospodarkę, pomimo, że dane mają wydźwięk optymistyczny w stosunku do roku 2020. Jedne branże działają nadal prężnie i brakuje rąk do pracy, w innych widoczne jest wyhamowanie zapotrzebowania na subsydia w kierunku zatrudnienia, co może sugerować dalszą ostrożność przedsiębiorców w podejmowaniu decyzji kadrowych związaną z koniecznością utrzymania i tworzenia stanowisk pracy.

Dotychczas stałą tendencją na rynku pracy było zmniejszanie się liczby osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w miesiącach wiosenno-letnich oraz wzrost liczby osób dokonujących rejestracji w okresie jesienno-zimowym. Tendencja ta jednak ulega zmianom. Sezonowość pracy niektórych branż – np. branża budowlana - zniwelowała się chociażby pod wpływem zmian klimatycznych (ocieplenie klimatu).

Stan poziomu rejestrowanego bezrobocia w powiecie śremskim w ostatnich czterech latach tj. 2017-2020 przedstawiają dane zawarte w poniższej tabeli. Jak wynika z tabeli 2 najczęściej zarejestrowanych osób bezrobotnych było na koniec lutego 2017 roku, bo 983 osoby, najmniej zaś w końcu czerwca 2019 roku, bo 359 osób. Widoczny jest jednak wzrost zarejestrowanych osób w 2020 roku w porównaniu z rokiem 2019. Niewątpliwie wpływ na to miała sytuacja epidemiczna w kraju.

Przedstawione poniżej dane statystyczne określają poziom rejestrowanego bezrobocia na koniec danego miesiąca. Należy jednak wskazać, iż w ciągu całego roku występuje ruch osób bezrobotnych. Pod tym pojęciem rozumiemy proces rejestracji osób w Urzędzie i ich wyłączenia z rejestru osób bezrobotnych. Skala natężenia rejestracji i wyłączeń wraz z głównymi ich przyczynami informują o tym w jakiej sytuacji znajdują się wybrane kategorie bezrobotnych. Łącznie w latach 2017-2020 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremie zarejestrowano 6 102 osoby bezrobotne, natomiast wyłączono z ewidencji 6 323 osoby bezrobotne.

Tabela 2 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2017, 2018, 2019 i 2020

Miesiąc	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych, stan w końcu miesiąca			
	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
1	2	3	4	6
Styczeń	962	623	477	528
Luty	983	596	473	552
Marzec	913	559	458	543
Kwiecień	822	551	398	598
Maj	772	512	376	657
Czerwiec	679	474	359	692
Lipiec	687	514	379	706
Sierpień	671	491	390	725
Wrzesień	642	484	392	718
Październik	616	426	417	685
Listopad	613	458	452	666
Grudzień	594	445	462	687

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

W Tabeli 3 przedstawiono poziom bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu w końcu grudnia 2017, 2018, 2019 i 2020 roku.

Stają tendencją charakteryzującą bezrobocie w gminach powiatu jest to, iż najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkuje gminę Śrem, w dalszej kolejności gminę Książ Wlkp., Brodnicę i Dolsk.

Tabela 3 Bezrobocie w gminach powiatu śremskiego

Gminy powiatu	Stan w dniu			
	31.12.2017r.	31.12.2018r.	31.12.2019r.	31.12.2020r.
	Ogółem	Ogółem	Ogółem	Ogółem
Brodnica	10	62	53	61
Dolsk	48	51	40	62
Książ Wlkp.	107	78	77	105
Śrem	369	254	292	459
Razem	594	445	462	687

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

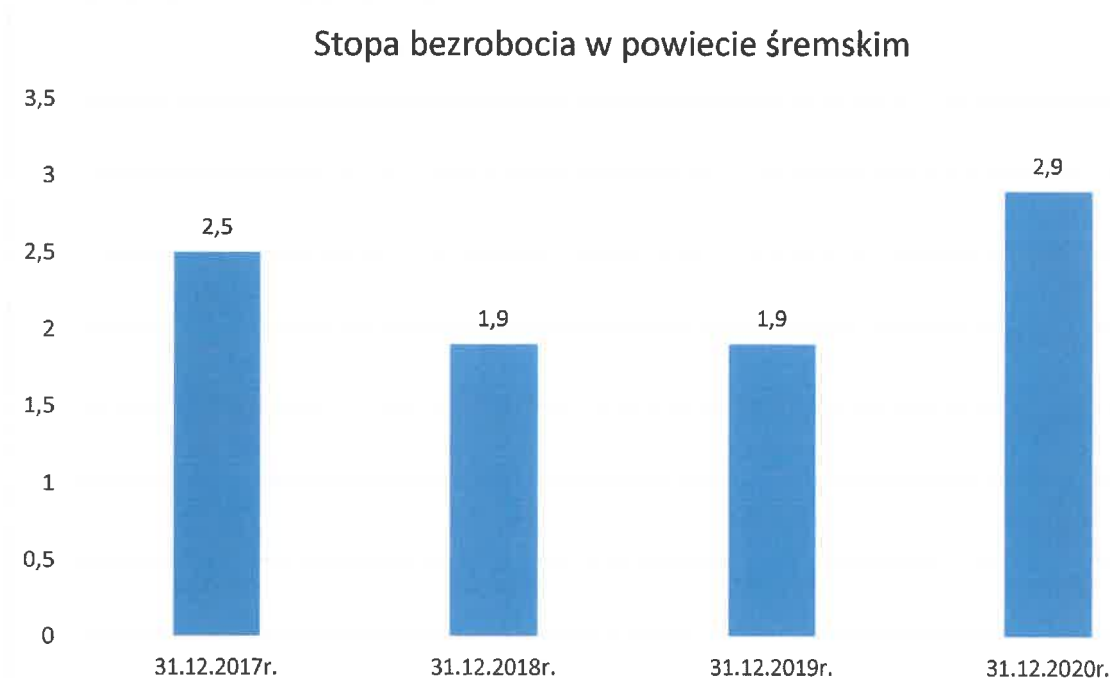
Poziom bezrobocia określany jest w liczbach bezwzględnych oraz poprzez stopę bezrobocia określaną jako procentowy udział bezrobotnych w wielkości zasobów siły roboczej nazywanej inaczej aktywnymi zawodowo. Stopa bezrobocia w powiecie śremskim w końcu 2017 roku kształtowała się na poziomie 2,5%, w końcu 2018 i 2019 roku poziom jej natomiast wynosił 1,9%. Największą stopę bezrobocia odnotowano natomiast w końcu 2020 roku tj. 2,9%. Stopa bezrobocia dla powiatu śremskiego w końcu ostatnich czterech lat była zawsze mniejsza niż stopa w województwie wielkopolskim i kraju.

Tabela 4 Stopa bezrobocia w Polsce, województwie wielkopolskim i powiecie śremskim (w %)

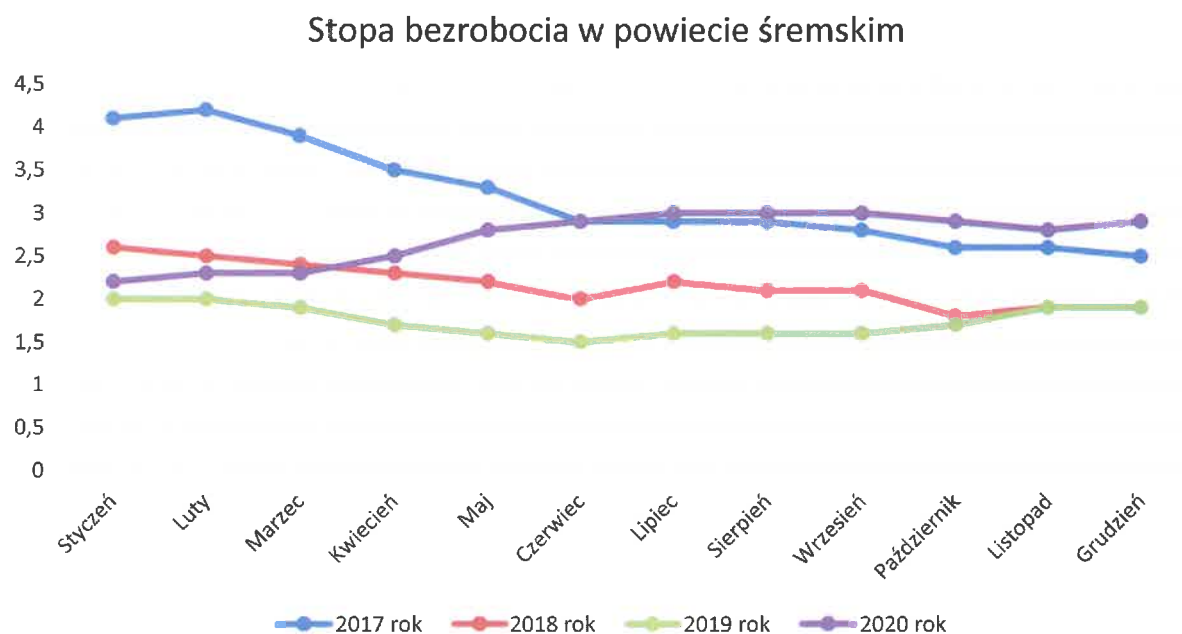
Stan na	Kraj	województwo wielkopolskie	powiat śremski
31.12.2017r.	6,6	3,7	2,5
31.12.2018r.	5,8	3,2	1,9
31.12.2019r.	5,2	2,8	1,9
31.12.2020r.	6,2	3,7	2,9

Źródło: Dane z GUS. Opracowanie własne.

Wykres 3 Stopa bezrobocia w powiecie śremskim, stan na 31.XII 2017, 2018, 2019 i 2020 roku

Źródło: Dane z GUS. Opracowanie własne.

Wykres 4 Stopa bezrobocia w powiecie śremskim w poszczególnych miesiącach 2017, 2018, 2019 i 2020 roku

Źródło: Dane z GUS. Opracowanie własne.

Tabela 5 Struktura zarejestrowanych osób bezrobotnych według stanu w końcu grudnia 2017, 2018, 2019 i 2020 roku

Wyszczególnienie		Stan w dniu			
		31.12.2017r.	31.12.2018r.	31.12.2019r.	31.12.2020r.
Liczba bezrobotnych ogółem		594	445	462	687
z tego:	kobiety	382	300	283	440
	z prawem do zasiłku	135	124	137	210
	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	45	30	31	97
	dotychczas niepracujący	58	36	27	51
	poprzednio pracujący	536	409	435	636
	zamieszkali na wsi	283	220	204	305

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne

Największą grupę osób figurujących w ewidencji Urzędu stanowili bezrobotni poprzednio pracujący. Ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w końcu grudnia 2020 roku kształtował się na poziomie 92,5%, czyli 636 osób.

Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych przeważały kobiety (według stanu w końcu grudnia 2017 roku ich odsetek w ogóle zarejestrowanych wynosił 64,3%, natomiast w końcu grudnia 2020 roku – 64 %). Pracodawcy zgłaszający oferty pracy chętniej zatrudniali

mężczyzn wskazując przede wszystkim na ich większą dyspozycyjność. Ponadto zgłaszane oferty pracy były w większości skierowane do osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe, średnie techniczne lub wyższe techniczne, a tego typu szkoły i uczelnie są częściej wybierane przez mężczyzn.

Osoby uprawnione do zasiłku na koniec 2017 roku stanowiły około 20% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, zaś w końcu kolejnych trzech lat około 30% zarejestrowanych osób bezrobotnych. Bardzo niewielki odsetek (około 7% ogółu) wśród zarejestrowanych stanowiły natomiast osoby, które zarejestrowane były w końcu 2017, 2018 i 2019 roku w związku z utratą pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Na koniec 2020 roku odsetek ten wzrósł do 14% ogółu zarejestrowanych.

3.3 Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wśród osób bezrobotnych wyróżnia grupy najbardziej narażone na długotrwałe bezrobocie ale też i wykluczenie społeczne określając je mianem „znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy”.

Tabela 6 Osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy³

Wyszczególnienie	Stan w dniu			
	31.12.2017r.	31.12.2018r.	31.12.2019r.	31.12.2020r.
Liczba bezrobotnych ogółem	594	445	462	687
Liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy ogółem	510	382	392	535
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z ogółem)				
do 30 roku życia	168	134	141	172
w tym do 25 roku życia	91	68	69	104
długotrwałe bezrobotne	257	143	130	185
powyżej 50 roku życia	173	122	119	172
korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	34	15	20	8
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	168	135	130	171
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	1	4	4	4
niepełnosprawni	88	57	74	87

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01. Opracowanie własne.

³ art. 49 ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021r. poz. 1100 z późn. zm.)

Osoby, o których mowa wyżej, końcu grudnia 2020 roku stanowiły 77,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród nich:

1. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Ich udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych kształtował się w końcu grudnia 2020 roku na poziomie 185 osób, tj. 26,9% ogółu.
2. Drugą pod względem liczebności grupą były osoby do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia. Według stanu w dniu 31 grudnia 2020 roku stanowili oni około 25% ogółu, czyli 172 osoby.
3. Zarejestrowanych było 171 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, co stanowiło 24,8% ogółu zarejestrowanych.
4. Osoby niepełnosprawne, w końcu grudnia ubiegłego roku stanowiły 12,6% ogółu zarejestrowanych. Ich liczba kształtowała się na poziomie 87 osób.
5. Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia w końcu grudnia ubiegłego roku stanowiły 0,58% ogółu zarejestrowanych. Ich liczba kształtowała się na poziomie 4 osób.

Porównując powyższe dane z końcem grudnia 2017, 2018, 2019 rok osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły odpowiednio 85,8%, 85,8% i 84,8 % ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Najliczniejszą grupę wśród nich podobnie jak w roku 2020 stanowiły osoby długotrwale bezrobotne.

Osoby niepełnosprawne w końcu 2017 roku stanowiły 14,8% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych, w końcu 2018 roku stanowiły 12,8% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych, w końcu 2019 roku stanowiły 16% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych, natomiast w końcu 2020 roku stanowiły 12,6% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Trudności w znalezieniu zatrudnienia przez niepełnosprawne osoby bezrobotne poszukujące pracy wynikają przede wszystkim z faktu posiadanego stopnia niepełnosprawności, ale również z rodzaju schorzeń stanowiących ograniczenie w wykonywaniu niektórych rodzajów czynności. Pracodawcy nie zawsze są bowiem skłonni ponosić dodatkowe koszty związane z dostosowaniem stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.

Wśród osób niepełnosprawnych figurujących w ewidencji Urzędu w latach 2017-2020 najwięcej posiadało orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności, w dalszej kolejności orzeczenie o stopniu umiarkowanym i znacznym.

3.4 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia oraz stażu pracy

Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych w końcu 2020 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia przez okres od 6 do 12 miesięcy – 25,6% ogółu. Kolejną grupą były osoby pozostające bez zatrudnienia przez okres od 1 do 3 miesięcy – 23,4% ogółu bezrobotnych figurujących w ewidencji Urzędu. Osoby pozostające bez pracy przez 12 miesięcy i więcej stanowiły natomiast 20,8% ogółu zarejestrowanych.

Tabela 7 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) - stan na koniec każdego roku

Wyszczególnienie	2017		2018		2019		2020	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
do 1	61	38	64	39	73	30	72	39
1 – 3	177	98	140	97	145	87	161	99
3 – 6	105	74	82	49	102	73	135	89
6 – 12	80	53	70	48	67	41	176	108
12 -24	78	59	43	35	44	31	98	74
powyżej 24	93	60	46	32	31	21	45	31
Razem	594	382	445	300	462	283	687	440

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MPIPS-01. Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że liczba osób pozostających bez zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy kształtowała się w kolejnych trzech latach tj. 2017, 2018 i 2019 roku na najwyższym poziomie wśród ogółu zarejestrowanych. Największy wzrost odnotowano wśród osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, a tendencja ta utrzymywała się od końca 2017 roku.

Bezrobotni według wieku

Według stanu w końcu grudnia 2020 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne w wieku 25-34 lata (24,9% ogółu) oraz w wieku 35-44 lata (22,7% ogółu zarejestrowanych). Najmniej liczną grupę osób figurujących w ewidencji stanowiły natomiast osoby mające więcej niż 60 lat. Stanowiły one 3,5% ogółu osób bezrobotnych figurujących w ewidencji Urzędu w końcu 2020 roku.

Tabela 8 Bezrobotni według wieku, stan na koniec każdego roku

Wyszczególnienie	2017		2018		2019		2020	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
18 – 24	91	70	68	52	69	47	104	66
25 – 34	165	130	128	107	139	106	171	130
35 – 44	121	85	101	71	98	67	156	103
45 – 54	94	50	60	34	69	35	141	93
55 – 59	82	47	61	36	58	28	91	48
60 – 64	41	X	27	X	29	X	24	X
Razem	594	382	445	300	462	283	687	440

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01. Opracowanie własne.

Tak samo wygląda sytuacja w poprzednich analizowanych latach tj. największą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2017, 2018 i 2019 roku stanowiły bezrobotne w wieku 25-34 lata. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych figurujących w ewidencji Urzędu kształtował się na poziomie około odpowiednio 27,8%, 28,8% i 30%. Bezrobotni w wieku powyżej 60 lat stanowili najmniejszą populację bo około 6% ogółu zarejestrowanych osób. Tej populacji bezrobotnych, ze względu na dodatkowo niski poziom posiadanych kwalifikacji najtrudniej też powrócić na rynek pracy.

Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Tabela 9 Bezrobotni według poziomu wykształcenia, stan na koniec każdego roku

Wyszczególnienie	2017		2018		2019		2020	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
wyższe	72	55	72	54	69	49	100	65
policealne i średnie zawodowe	122	81	88	69	86	54	142	89
średnie ogólnokształcące	51	38	55	44	37	29	70	49
zasadnicze zawodowe	175	104	112	63	137	76	203	124
gimnazjalne i poniżej	174	104	118	70	133	75	172	113
Razem	594	382	445	300	462	283	687	440

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01. Opracowanie własne.

W strukturze bezrobotnych w końcu 2017 roku przeważały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, stanowiące grupę 175 osób (około 29,4% ogółu) oraz osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe – 174 osoby (29,2% ogółu). Stałą tendencją jest to, iż osoby z wykształceniem niższym niż średnie stanowią najliczniejszą grupę zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Na przestrzeni trzech ostatnich lat odnotowano wzrost liczby osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym. W końcu 2017 roku ich odsetek w ogóle zarejestrowanych wyniósł 12,1%, natomiast w latach 2018, 2019 i 2020 odpowiednio 16,1%, 15% i 14,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Tendencja ta będzie się utrzymywała, sam fakt posiadania wykształcenia wyższego nie gwarantuje bowiem uzyskania pracy, nie chroni też przed jej utratą.

Bezrobotni według stażu pracy

Tabela 10 Bezrobotni według stażu pracy ogółem, stan na koniec każdego roku

Wyszczególnienie	2017		2018		2019		2020	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
do 1 roku	82	62	61	46	58	41	87	63
1 – 5	136	98	114	83	123	79	159	119
5 – 10	96	68	78	56	90	64	129	91
10 – 20	107	61	68	44	80	45	122	73
20 -30	72	32	59	33	57	27	78	42
30 lat i więcej	43	15	29	9	27	6	61	28
bez stażu	58	46	36	29	27	21	51	24
Razem	594	382	445	300	462	283	687	440

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01. Opracowanie własne.

W końcu grudnia 2017 roku najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych stanowiły osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat. Najmniej w ewidencji Urzędu figurowało natomiast osób z ponad 30-letnim stażem pracy.

W ciągu trzech kolejnych lat najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły również osoby ze stażem od 1 do 5 lat tj. około 25%. Najmniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby z długim stażem pracy tj. 30 lat i więcej - około 7 % ogółu zarejestrowanych.

Tabela 11 Osoby zarejestrowane jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremie objęte wybranymi usługami i instrumentami rynku pracy w latach 2017-2020

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób objętych
		01.01.2017r.-31.12.2020r.
1.	Prace interwencyjne	82
2.	Staże	570
3.	Bon stażowy	27
4.	Szkolenia	174
5.	Bony szkoleniowe	3
6.	Prace społecznie użyteczne (w tym realizowane w ramach PAI)	175
7.	Roboty publiczne	10
8.	Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	329
9.	Środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa	214
10.	Wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy	52
11.	Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia	2
12.	Indywidualne porady zawodowe	1693
13.	Dodatki aktywizacyjne	687
14.	Grupowe porady zawodowe (30 porad)	249
Razem:		4267

Źródło: Materiały wewnętrzne Powiatowego Urzędu Pracy z zakresu usług i instrumentów rynku pracy.

4. CELE STRATEGICZNE I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Program ukierunkowany jest na promocję zatrudnienia oraz aktywizację lokalnego rynku pracy, a zatem powinien być przystosowany do zmieniających się w sposób dynamiczny potrzeb lokalnego rynku pracy.

W trakcie przygotowywania Programu na lata 2021-2027 uznano, iż cele określone w poprzednim Programie tj. na lata 2014-2020 (mimo zmian jakie na rynku pracy w tych latach wystąpiły, zwłaszcza w roku 2020 spowodowane pandemią) zachowują w dużej mierze swoją aktualność, zatem nie wymagają dogłębnych zmian, a jedynie ich korekt.

Program oprócz określonych celów strategicznych oraz celów szczegółowych zawiera także kierunki działania. Wytyczone cele będą wdrażane i realizowane poprzez podejmowanie kompleksowych działań przez wszystkie zainteresowane podmioty działające na terenie powiatu śremskiego w poszczególnych obszarach.

W ramach Programu zdefiniowano zatem następujące cele:

Cel strategiczny I:

Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i wspieranie osób w podejmowaniu zatrudnienia

Cele szczegółowe:

1. Inicjowanie i realizacja programów i projektów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych.
2. Dostosowanie kwalifikacji i umiejętności zawodowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy do potrzeb rynku pracy.
3. Indywidualizacja pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy.
4. Wspieranie przedsięwzięć na rzecz podnoszenia mobilności zawodowej.
5. Podnoszenie i uzupełnianie kompetencji pracowników Powiatowego Urzędu Pracy celem profesjonalizacji obsługi klienta.

Cele strategiczny II

Wspieranie przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy

Cele szczegółowe:

1. Pomoc w pozyskiwaniu informacji o rynku pracy (w tym osób do zatrudnienia) oraz możliwościach pozyskiwania środków finansowych na rozwój firm.
2. Inicjowanie i organizowanie tworzenia nowych miejsc pracy.
3. Rozwój przedsiębiorczości.
4. Podnoszenie i uzupełnianie kompetencji pracowników Powiatowego Urzędu Pracy celem profesjonalizacji obsługi klienta.

Cel strategiczny III:

Wspieranie działań w obszarze edukacji

Cele szczegółowe:

1. Promowanie kształcenia ustawicznego jako wymóg zmieniającego się rynku pracy.
2. Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Cel strategiczny IV:

Współpraca z partnerami rynku pracy

Cele szczegółowe:

1. Współpraca z gminami i jednostkami organizacyjnymi w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Wsparcie ekonomii społecznej.

Założone cele na lata 2021-2027 będą realizowane poprzez kompleksowe, wielokierunkowe działania. Promocja zatrudnienia wymaga wszechstronnej znajomości zjawiska jakim jest bezrobocie, jak również mechanizmów jego łagodzenia. Przewyciężenie tej kwestii niewątpliwie wymaga w dalszym ciągu zmian ustawodawczych, polityki finansowej, edukacyjnej i ekonomicznej. Należy jednak stwierdzić, iż w łagodzeniu skutków bezrobocia zawsze będą miały znaczenie przedsięwzięcia podejmowane w lokalnej gospodarce i na lokalnym rynku pracy.

Realizacja celów Programu powinna wpłynąć na lepsze wykorzystanie dostępnych zasobów pracy, poprawę sytuacji mieszkańców powiatu w zakresie dostępu do informacji o lokalnym rynku pracy, w tym miejsc pracy jak również rozwój firm w powiecie oraz efektywniejszą współpracę partnerów rynku pracy.

5. REALIZACJA PROGRAMU

Lp.	Cel	Działanie	Wskaźnik oceny efektywności	Realizatorzy/partnerzy
Cel I – Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i wspieranie osób w podejmowaniu zatrudnienia				
1.	Inicjowanie i realizacja programów i projektów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych.	1) Realizacja programów i projektów aktywizacji zawodowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba realizowanych programów/projektów. 2. Liczba osób bezrobotnych objętych programami/projektami. 3. Kwota środków finansowych pozyskanych na realizację zadania. 	Powiatowy Urząd Pracy/ pracodawcy, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe
2.	Dostosowanie kwalifikacji i umiejętności zawodowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy do potrzeb rynku pracy.	1) Zdobywanie, uzupełnianie lub podwyższanie kwalifikacji i umiejętności zawodowych oraz społecznych osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez m.in. organizację szkoleń, finansowanie kosztów uzyskania egzaminów i licencji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zorganizowanych szkoleń indywidualnych oraz grupowych. 2. Liczba osób skierowanych na szkolenia z uwzględnieniem kierunków szkoleń. 3. Liczba osób skierowanych na pozostałe formy umożliwiające zdobycie kwalifikacji w zakresie realizowanego zadania. 4. Kwota środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania. 	Powiatowy Urząd Pracy/ instytucje szkoleniowe

		2) Wsparcie zdobywania doświadczenia zawodowego poprzez organizację staży dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zawartych umów o zorganizowanie staży. 2. Liczba osób, dla których staż zorganizowano. 3. Struktura zawodów, w których uczestnicy zdobyli doświadczenie zawodowe. 4. Kwota środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania. 	
3.	Indywidualizacja pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy.	1) Opracowywanie i monitorowanie Indywidualnych Planów Działania (IPD).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, dla których przygotowano IPD. 2. Liczba zakończonych IPD z powodu podjęcia pracy lub własnej działalności gospodarczej. 	Powiatowy Urząd Pracy/ pracodawcy, ośrodki pomocy społecznej, placówki oświatowe
	2) Świadczenie usługi pośrednictwa pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, którym wydano skierowania do pracy, w tym w ramach zatrudnienia subsydiowanego. 		
	3) Świadczenie usługi poradnictwa zawodowego, w tym w zakresie poruszania się po rynku pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób objętych indywidualnym poradnictwem zawodowym. 2. Liczba osób objętych grupowym poradnictwem zawodowym z uwzględnieniem tematyki poradnictwa. 3. Liczba przeprowadzonych spotkań/szkoleń z zakresu poruszania się po rynku pracy oraz osób objętych informacją zawodową. 		

4.	Wspieranie przedsięwzięć na rzecz podnoszenia mobilności zawodowej.	1) Wspieranie w podejmowaniu własnej aktywizacji zawodowej.	1. Liczba osób, którym przyznano dodatki aktywizacyjne. 2. Liczba osób, którym dokonano zwrotu kosztów dojazdu w związku z odbywaniem określonej formy aktywizacji.	Powiatowy Urząd Pracy
5.	Podnoszenie i uzupełnianie kompetencji pracowników Powiatowego Urzędu Pracy celem profesjonalizacji obsługi klienta.	1) Inicjowanie i realizacja szkoleń pracowników Powiatowego Urzędu Pracy działających na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy.	1. Liczba odbytych szkoleń. 2. Liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach z uwzględnieniem tematyki szkoleń.	Powiatowy Urząd Pracy
Cel II – Wspieranie przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy				
1.	Pomoc w pozyskiwaniu informacji o rynku pracy (w tym osób do zatrudnienia) oraz możliwościach pozyskiwania środków finansowych na rozwój firm.	1) Zapewnienie kompleksowych informacji o usługach Powiatowego Urzędu Pracy udostępnianych za pośrednictwem strony internetowej oraz tablic informacyjnych.	1. Liczba udostępnionych informacji.	Powiatowy Urząd Pracy
		1) Organizacja m.in. giełd pracy.	1. Liczba zorganizowanych m.in. giełd pracy.	

2.	Inicjowanie i organizowanie tworzenia nowych miejsc pracy.	1) Organizowanie i finansowanie subsydiowanego zatrudnienia, w tym refundacji wyposażenia stanowisk pracy, prac interwencyjnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zawartych umów z pracodawcami na tworzenie miejsc pracy. 2. Liczba dofinansowanych stanowisk pracy. 3. Liczba osób objętych dofinansowaniem miejsc pracy/robotami publicznymi/pracami interwencyjnymi. 4. Kwota środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania. 	Powiatowy Urząd Pracy/ Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego – Śremski Ośrodek Wspierania małej Przedsiębiorczości
3.	Rozwój przedsiębiorczości.	1) Wsparcie (informacyjne, doradcze, szkoleniowe) dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy gotowych rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba udzielonych porad/konsultacji. 2. Liczba zorganizowanych szkoleń/spotkań informacyjnych. 	Powiatowy Urząd Pracy/ Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego – Śremski Ośrodek Wspierania małej Przedsiębiorczości, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Izba Administracji Skarbowej – Urząd Skarbowy
		2) Udzielanie finansowego wsparcia na podjęcie własnej działalności gospodarczej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, które rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej przy udziale przyznanych środków finansowych. 2. Kwota środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania. 	
4.	Podnoszenie i uzupełnianie kompetencji pracowników Powiatowego Urzędu Pracy celem profesjonalizacji obsługi klienta.	1) Inicjowanie i realizacja szkoleń pracowników Powiatowego Urzędu Pracy działających na rzecz aktywizacji przedsiębiorców i pracodawców.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba odbytych szkoleń. 2. Liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach z uwzględnieniem tematyki szkoleń. 	Powiatowy Urząd Pracy

Cel III – Wspieranie działań w obszarze edukacji				
1.	Promowanie kształcenia ustawicznego jako wymóg zmieniającego się rynku pracy.	1) Rozpowszechnianie materiałów promocyjnych dotyczących kształcenia ustawicznego.	1. Liczba instytucji/podmiotów, z którymi podjęto współpracę w zakresie promocji kształcenia ustawicznego.	Powiatowy Urząd Pracy/ pracodawcy, placówki oświatowe
		2) Działania Centrum Kształcenia Ustawicznego (CKU).	1. Liczba centrów na terenie powiatu oraz liczba działań edukacyjnych w ramach CKU wraz z ich tematyką.	
		3) Realizacja wsparcia kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu szkoleniowego.	1. Liczba podpisanych umów z pracodawcami oraz liczba osób objętych kształceniem. 2. Kwota środków finansowych pozyskanych na realizację zadania.	
2.	Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.	1) Dostosowanie profili/kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych w powiecie pod kątem preferencji rynku pracy.	1. Liczba zaopiniowanych kierunków kształcenia. 2. Liczba nowoutworzonych kierunków kształcenia.	szkoły ponadpodstawowe powiatu/ Wojewódzka/Powiatowa Rada Rynku Pracy, Powiatowy Urząd Pracy
		2) Opracowywanie i upowszechnianie sprawozdań i analiz rynku pracy w zakresie zapotrzebowania na zawody i specjalności na lokalnym rynku pracy oraz w zakresie potencjału kadrowego w powiecie.	1. Liczba opracowanych i upowszechnionych analiz.	
		3) Wspieranie poradnictwa zawodowego w szczególności w szkołach ponadpodstawowych poprzez udostępnianie instytucjom oświatowym informacji o zawodach deficytowych i nadwyżkowych oraz wyników badań rynku pracy.	1. Liczba instytucji oświatowych, z którymi podjęto współpracę. 2. Liczba odbytych spotkań wraz z ich tematyką.	
		4) Wyposażanie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w nowoczesne pomoce dydaktyczne.	1. Liczba i rodzaj wyposażenia.	

Cel IV – Współpraca z partnerami rynku pracy				
1.	Współpraca z gminami i jednostkami organizacyjnymi w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym.	1) Współpraca z gminami w zakresie organizowania robót publicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zawartych umów na organizacje robót publicznych. 2. Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach robót publicznych. 3. Kwota środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania. 	Powiatowy Urząd Pracy/ gminy powiatu, ośrodki pomocy społecznej powiatu
		2) Współpraca z gminami w zakresie organizowania prac społecznie użytecznych (PSU) i/lub w ramach realizacji Programu Aktywizacja i Integracja (PAI).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zawartych porozumień w sprawie organizacji PSU. 2. Liczba zrealizowanych PAI. 3. Kwota środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania. 	
		3) Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie kierowania do prac społecznie użytecznych osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba utworzonych miejsc aktywizacji zawodowej w ramach PSU i PAI. 	
2.	Wsparcie ekonomii społecznej.	1) Popularyzacja wiedzy na temat ekonomii społecznej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba działań promujących ideę ekonomii społecznej. 	Powiatowy Urząd Pracy/ ośrodki pomocy społecznej powiatu, organizacje pozarządowe
		2) Promowanie tworzenia i wspierania podmiotów ekonomii społecznej wśród osób bezrobotnych i partnerów społecznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób wspartych w ramach Centrum Integracji Społecznej (CIS), spółdzielni socjalnych. 2. Kwota środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania. 	

DYREKTOR
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY
w Seccie
Zofia Barcz